

Kasutatud kirjandus

Maimets, M. (2000). Infektsioonhaiguste ravi. Raamatus Infektsioonhaigused. Medicina, Tallinn.

Fischer, S. (2007). Esmaabiraamat. Kirjastus Tänapäev, Tallinn.

Parm, Ü., Parv, V. (2002). Nakkushaigused ja epidemioloogia. Härmametsa talu kirjastus, Tartu.

Kasper, D. L., Fauci, A. S. (2010). Harrison's Infectious Diseases. The McGraw-Hill Companies, New York.

www.terviseamet.ee

www.who.int/rabies/

Loomahammustus ja vaksineerimine marutõve vastu

*Koostaja: sisekliiniku õde Ingrid Leppik
2012*

Igal aastal pöördub Eestis tervishoiuasutuste poole üle 2000 inimese loomahammustuse tõttu. Kõige rohkem esineb koerahammustusi, kuid hammustada võivad ka kassid, kährikud, rebased vms. Suurim loomahammustusega kaasnev oht on marutõbi (loomadel nimetatakse marutaud).

Marutõbi on viirushaigus, mis kulgeb ägeda kesknärvisüsteemi kahjustusega. Marutõbe ei saa ravida, aga haigestumist saab ennetada kaitsesüstimise ehk vaktsineerimisega loomahammustuse järgselt.

Tegutsemine loomahammustuse korral

- Peske haava jaheda voolava vee all seebiga vähemalt 15minutit.
- Kui haavaga ei kaasne verejooksu, desinfitseerige haava servasid briljantrohelise, jooditinktuuri või 70% alkoholilahusega.
- Verejooksu korral haavast:
 - asetage haava peale side,
 - pöörduge erakorralise meditsiini osakonda või helistage numbril 112.
- Selgitage välja looma omanik.
 - Kui loom on marutaudi vastu vaktsineeritud, võib Teie vaktsineerimise ära jätta või katkestada.
 - Kui looma omanik ei ole teada või loom ei ole vaktsineeritud, peab Teid vaktsineerima marutõve vastu.
- Hammustanud looma peab loomaarst jälgima 14 päeva jooksul, et selgitada marutaudi olemasolu.
- Lisaks vaktsineerimisele võite Te vajada haavaõmbluseid, antibiootikumravi ning valuvaigisteid.

Marutõve vastane vaktsineerimine

Vaktsineerimine tehakse koheselt arsti poole pöördumisel ning seejärel 3., 7., 14. ja 28.ndal päeval. Süst tehakse õlavarre lihasesse. Süstimise järgselt võib esineda lihasvalu ja harvadel juhtudel tõusta palavik. Loomahammustuse järgselt on vaktsineerimine Teile tasuta.

Re- ehk kordusvaktsineerimine tehakse aasta ja seejärel iga viie aasta pärast. Revaktsineerimised on tasulised.

Loomahammustuse ennetamine

- Ärge söötke ega paitage võõrast looma.
- Ärge segage looma, kui ta sööb või magab.
- Ärge õrritage looma.
- Selgitage lapsele, et võõrale loomale on ohtlik läheneda ja looma puudutada.

Marutõve ennetamine

- Teatage hulkuvatest loomadest kohalikku omavalitsusse.
- Vaktsineerige koduloomad.
- Vältige kokkupuudet haigete loomadega.
- Vältige kokkupuudet metsloomadega.
- Enne reisimist uurige kas sihtkohas (nt. Aasia, Aafrika) esineb marutaudi, vajadusel vaktsineerige (tasuline).
- Riskirühma kuuluvad inimesed vaktsineeritakse tööandja kulul (veterinaarid, laborandid, jahimehed, bioloogid, metsnikud jne).
- Metsloomad vaktsineeritakse riikliku programmi alusel.

Marutõve vastane vaktsineerimine TÜ Kliinikumis

Puusepa 1a, Tartu, kabinet 1159, tel. 7319 120

E 08.00–12.00, T 08.00–16.00, N 12.00–15.00, R 08.00–14.00

Eelregistreerimine telefonil 7319 100 (küsige vaktsineerimise aega).

Kui olete loomalt hammustada saanud, siis pöörduge erakorralise meditsiini osakonda L. Puusepa 8 või kutsuge kiirabi telefonil 112.